

Veiligheidsinformatieblad Drainagemortel

Versie 02, 18-03-2016 volledige herziening van 11-02-2015
Overeenkomstig Verordening (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

1. Identificatie van de stof het mengsel en van de vennootschap/ onderneming	1.1 Productidentificatie: Dit veiligheidsinformatieblad is geldig voor de volgende producten: <ul style="list-style-type: none"> • Vloermortel • Doorstrijkmortel • Anti-smetmortel • Dunbedmortel • Metselmortel • Tegelmortel • Onderstop- en vulmortel • Drainagemortel • Overige mortels Registratienummer (REACH): nvt												
	1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik: Cementmengsel Industrieel gebruik												
	1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad: Varistone B.V. De Hogenkamp 22 7071 EC Uift T: 0315-270 640 E: info@varistone.nl												
	1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen: Bij noodgevallen raadpleeg een arts Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) Website: www.vergiftigingen.info Telefoonnummer: +31 (0) 30 274 88 88 NVIC is alleen toegankelijk voor professionele hulpverleners												
2. Identificatie van de gevaren	2.1 Indeling van de stof of het mengsel: Overeenkomstig Verordening (EG) Nr. 1272/2008 (CLP) <table border="1" data-bbox="603 1507 1501 1626"> <thead> <tr> <th>Gevarenklasse</th> <th>Gevaren categorie</th> <th>Gevaren aanduiding</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Huidirritatie</td> <td>2</td> <td>H315</td> </tr> <tr> <td>Ernstig oogletsel/ oogirritatie</td> <td>1</td> <td>H318</td> </tr> <tr> <td>Overgevoeligheid voor de huid</td> <td>1</td> <td>H317</td> </tr> </tbody> </table> Zie Rubriek 2.2 voor de volledige tekst	Gevarenklasse	Gevaren categorie	Gevaren aanduiding	Huidirritatie	2	H315	Ernstig oogletsel/ oogirritatie	1	H318	Overgevoeligheid voor de huid	1	H317
	Gevarenklasse	Gevaren categorie	Gevaren aanduiding										
Huidirritatie	2	H315											
Ernstig oogletsel/ oogirritatie	1	H318											
Overgevoeligheid voor de huid	1	H317											
2.2 Etiketteringselementen: Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) Nr. 1272/2008 (CLP) Bevat: Portlandcementklinker (CAS 65997-15-1) Ovenstof (CAS 68475-76-3) Signaal woord: Gevaar Gevaren pictogrammen:													

Gevarenaanduiding:

H315 Veroorzaakt huidirritatie
 H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken
 H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel

Veiligheidsaanbevelingen:

P261+P304 Inademing van stof vermijden. Bij inademing; breng slachtoffer in de frisse lucht en raadpleeg Nationaal Vergiftigingen Centrum (NVIC) of een arts bij blijvend onwel voelen.
 +P340+P312

P280 Beschermende handschoenen/ beschermende kleding/ oog-Bescherming/ gelaatsbescherming dragen.

P305+P351 Bij contact met de ogen: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Raadpleeg een arts.
 +P338+P313

P501 Ruim het materiaal op in de daarvoor bestemde afvalcontainers.

Andere gevaren:

2.3 Dit mengsel bevat geen stoffen die na beoordeling als een PBT- of zPzB- stof worden beschouwd.

3. Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.1 **Stoffen:**
 Niet relevant (mengsel)

3.2 **Mengsels:**
Bestanddelen die een gezondheidsrisico opleveren:

Naam van de stof	Identificatie	Gew. %	Indeling overeenkomstig GHS	Pictogrammen	
Portland cementklinker	Cas No. 65997-15-1 EC-nummer 266-043-4	≤ 19	-Huidirritatie, 2 -Oogletsel, 1 - Overgevoeligheid voor de huid -STOT SE, 3	H315 H318 H317 H335	
Ovenstof	Cas No. 68475-76-3 EC-nummer 270-659-9	≤ 1	-Huidirritatie, 2 -Oogletsel, 1 - Overgevoeligheid voor de huid -STOT SE, 3	H315 H318 H317 H335	

4. Eerste hulpmaatregelen

4.1 **Beschrijving van eerste hulpmaatregelen:**
 Personen die eerste hulp verlenen hoeven geen speciale beschermende kleding te dragen. Maar ze moeten aanrakingen met vochtig product (cement bindmiddel) vermijden.

Bij oogcontact

Wrijf niet in de ogen, hierdoor kan extra beschadiging aan het hoornvlies ontstaan. Verwijder eventueel contactlenzen en spoel de ogen onmiddellijk bij geopende

	<p>oogleden met grote hoeveelheden water gedurende ten minste 20 minuten om alle deeltjes te verwijderen. Gebruik indien mogelijk isotonisch water (0,9% NaCl). Raadpleeg altijd de bedrijfsarts of een oogarts.</p> <p>Bij huidcontact Verwijder droog materiaal en spoel met water na. Spoel vochtig materiaal met veel water na. Verwijder bevochtigde kleding, schoenen, horloges enz. Reinig deze grondig voor hergebruik. Raadpleeg bij huidirritaties een arts.</p> <p>Bij inademing Zorg voor frisse lucht. Het stof moet snel uit de keel en de neus worden verwijderd. Raadpleeg bij klachten als onwel bevinden, hoesten of aanhoudende irritaties een arts.</p> <p>Bij inslikken Geen braken opwekken. Spoel, als het slachtoffer bij bewustzijn is, de mond met water en laat hem veel water drinken. Raadpleeg een arts of neem contact op met het toxicologisch instituut NVIC.</p> <p>4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten: Tot nu toe geen symptomen en effecten bekend.</p> <p>4.3 Vermelding van de onmiddellijke vereiste medische verzorging en speciale behandeling: Voor specialistisch advies dient de arts contact op te nemen met het NVIC.</p>
<p>5. Brandbestrijdingsmaatregelen</p>	<p>5.1 Blusmiddelen Het product is niet ontvlambaar.</p> <p>5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt Het mengsel is niet explosief en niet ontvlambaar en zal de verbranding van andere materialen niet bevorderen.</p> <p>5.3 Advies voor brandweelieden Het mengsel vormt geen bijzonder gevaar in geval van brand. Brandweelieden hoeven geen aanvullende speciale beschermende kleding te dragen.</p>
<p>6. Maatregelen bij accidenteel vrijkomen van de stof of preparaat</p>	<p>6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermende uitrusting en noodprocedures: <u>Voor ander personen dan hulpdiensten:</u> Draag de beschermingsuitrusting als beschreven in Rubriek 8 en volg de aanwijzingen voor een veilige omgang zoals beschreven in Rubriek 7. <u>Voor hulpdiensten:</u> Een noodprocedure is niet vereist. Echter is ademhalingsbescherming noodzakelijk bij verhoogde stofconcentraties.</p> <p>6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen Zorg ervoor, dat er geen product in de riolering, in oppervlaktewater of grondwater komt.</p> <p>6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden materiaal Neem gemorst product op en verwerk dit verder, indien mogelijk. Reinig zoveel mogelijk op droge werkwijze zoals bijvoorbeeld door vacuüm afzuigen of equivalente techniek, die geen stofontwikkeling veroorzaakt. Reinig nooit met perslucht. Indien bij een droge reiniging stof opwaait, dient in elk geval een persoonlijke beschermingsuitrusting te worden gedragen. Vermijd het inademen van het droge product en vermijd huidcontact. Vul gemorst materiaal weer in de reservoirs. Dit kan later weer worden gebruikt.</p> <p>6.4 Verwijzing naar andere rubrieken: Voor verdere gegevens, zie rubriek 8 en 13</p>

7. Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van het mengsel.

Volg de aanbevelingen op van Rubriek 8.
Voor het opruimen van droog product, zie Rubriek 6.3.

Maatregelen ter voorkoming van brand

Niet van toepassing

Maatregelen ter voorkoming van aerosol- en stofvorming

Niet vege. Reinig zoveel mogelijk op droge werkwijze zoals vacuüm afzuigen. Dit veroorzaakt geen stofontwikkeling.

Maatregelen ter bescherming van het milieu

Geen bijzondere maatregelen nodig.

Advies inzake algemene beroepsmatige hygiëne

Tijdens het werk niet eten en drinken of roken. Draag in een stoffige omgeving een stofmasker en een veiligheidsbril. Draag beschermende handschoenen om contact met de huid te voorkomen.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Het product moet onder droge (interne condensatie geminimaliseerd), waterdichte voorwaarden, schoon en beschermd tegen verontreinigingen, worden opgeslagen. Opslagruimtes voor het product zoals silo's, silo's op vrachtauto's of andere typen verpakkingen niet zonder geschikte veiligheidsmaatregelen betreden, omdat er kans is bedolven te worden en te stikken. In zulke afgesloten ruimtes kan het product muren en bruggen vormen die echter onverwacht kunnen instorten. Gebruik geen aluminium opslagcontainers e.d., omdat dit materiaal onverdraagzaam is met het cement dat in het product zit.

7.3 Specifiek eindgebruik

Er is geen extra informatie noodzakelijk voor de eindgebruiker.

7.4 Beheersing van het gehalte oplosbaar chromaat Cr(VI)

Bij cementen/bindmiddelen die een reductiemiddel bevatten (zie rubriek 15), dient in acht te worden genomen, dat de werking van het reductiemiddel na verloop van tijd afneemt. Daarom zijn de minimale bewaartijden op cementbindmiddelzakken en/ of op vrachtbrieven vermeld. Binnen deze periode blijft het gehalte oplosbaar chroom (VI) onder 0,0002% (bepaling volgens EN 196-10). Volg de aanwijzingen van de fabrikant met betrekking tot de juiste opslag. Bij onjuiste opslag (binnenlopen van vocht) of te lange bewaartijd kan het toegevoegde reductiemiddel zijn werking voortijdig verliezen en een sensibiliserende werking van het cement/bindmiddel bij contact met de huid niet worden uitgesloten.

8. Maatregelen ter beheersing van blootstelling/ persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

Stof	Concentratie	Blootstelling	Aantal keren blootstelling	Onderbouwing
Portland-cement	10 mg/m ³	Ademhaling	TGG 8 uur	Nationale MAC-lijst 2007* (referentie 2 en 3)
Oplosbaar chromaat (VI)	2 ppm	Aan de huid	Korte tijd (acuut) Lange tijd (herhaaldelijk)	Verordening (EG) nr. 1907/2006

*) De nationale MAC-lijst is vanaf 1 januari 2007 vervangen door de lijst Wettelijke Nederlandse Grenswaarden, onderdeel van de wet "Arbeidsomstandighedenregeling" (referentie 2 en 3). In deze lijst wordt portlandcement (stof) niet meer genoemd

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling:

	 Bescherming van ogen/ het gezicht: Bescherm tijdens het werken met het droge of natte product de ogen m.b.v. een goedgekeurde veiligheidsbril volgens EN 166.
	 Bescherming van de huid: Draag waterdichte, slijtvaste en alkalibestendige handschoenen (bv. Nitril gecoat met CE markering, laagdikte ≥ 0.3 mm, doorbraaktijd > 480 min.). Draag laarzen, lange broek en lange mouwen en gebruik huidverzorgingsproducten (bv. beschermende huid crème.) Let op dat er geen droog of nat materiaal in de laarzen terecht komt. Bij o.a. het aanbrengen van cementdekvloeren dient men een waterdichte broek of kniebescherming te gebruiken.
	 Bescherming van de ademhalingswegen: Draag een geschikt stofmasker bij een verwachte blootstelling aan stofconcentraties boven de grenswaarden. Het type stof masker moet worden aangepast aan de stofconcentratie en in overeenstemming zijn met de van toepassing zijnde EN norm (EN 149) of nationale norm. Bij kortstondig gebruik: FFP3 Langdurig gebruik: Aanblaasunit/ filter P3 (PAPR) met kap of helm.
	Beheersing van milieublootstelling: <u>Lucht:</u> De beheersing van de milieublootstelling in verband met de emissie van deeltjes in de lucht moet in overeenstemming zijn met de beschikbare technologie en reglementen voor de emissie van gewone stofdeeltjes. <u>Water:</u> Loos het mengsel niet in rioolsystemen of op oppervlakte water, teneinde een hoge pH te vermijden. Boven pH 9 zijn negatieve ecotoxicologische effecten mogelijk. <u>Bodem:</u> Er zijn geen specifieke beheersingsmaatregelen voor blootstelling van de bodem.

9. Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen:

a)	Voorkomen:	Zand/poeder
	Kleur:	Volgens productbeschrijving
b)	Geur:	Geurloos
c)	Geurdrempelwaarde:	Geen, is geurloos
d)	pH (T=20 °C in water, water/vaste stofverhouding 1:2) :	11-13,5
e)	Smeltpunt:	> 1250 °C
f)	Begin kookpunt en kooktraject:	Niet van toepassing ligt boven de 1250 °C
g)	Vlampunt:	Niet van toepassing is geen vloeistof
h)	Verdampingssnelheid:	Niet van toepassing is geen vloeistof
i)	Ontvlambaarheid (vast-gas):	Niet van toepassing mengsel is een vaste stof en niet ontvlambaar
j)		
k)	Dampspanning:	Niet van toepassing is geen vloeistof
l)	Dampdichtheid:	Niet van toepassing is geen vloeistof
m)	Relatieve dichtheid:	± 2000 kg/m ³
n)	Oplosbaarheid in water (T=20 °C):	Zwak (0,1-1,5 g/L)
o)	Verdelingscoëfficiënt n-octanol/ water	Niet van toepassing is een anorganisch mengsel
p)	Zelfontbrandings-temperatuur:	Niet van toepassing (niet pyrofoor-geen organometallische, organohalmetallische of organofosfane verbindingen of afgeleide producten en bevat geen andere pyrofore bestanddelen)
q)	Ontledingstemperatuur:	Niet van toepassing, bevat geen anorganische peroxide
r)	Viscositeit:	Niet van toepassing, is geen vloeistof

	s)	Ontploffingseigenschappen:	Niet van toepassing, is op zichzelf niet instaat om door een chemische reactie gas vrij te geven bij een temperatuur, druk en snelheid waardoor schade aan de omgeving zou kunnen ontstaan.
	t)	Oxiderende eigenschappen:	Niet van toepassing, het mengsel veroorzaakt geen verbranding en draagt evenmin bij aan de ontbranding van andere materialen.
	9.2	Overige informatie: Niet van toepassing	
10. Stabiliteit en reactiviteit	10.1	Reactiviteit:	Het mengsel is een hydraulisch materiaal. In contact met water zal het mengsel van zand en cement reageren tot een steenachtig product, dat onder normale omstandigheden niet verder met de omgeving zal reageren.
	10.2	Chemische stabiliteit:	Het product is stabiel zolang het op de juiste wijze wordt opgeslagen. Het moet droog bewaard worden. Het natte product is alkalisch en onverenigbaar met zuren, aluminium en andere niet edele metalen. Het cement in het product is oplosbaar in fluorwaterstofzuur, waarbij het corrosieve gas siliciumhydroxide wordt gevormd. Silicaten in het cement kunnen reageren met sterke oxidanten zoals fluor, trifluorboride, trifluorchloride, mangaantrifluoride en difluoroxide.
	10.3	Mogelijk gevaarlijke reacties:	Het product veroorzaakt geen gevaarlijke reacties.
	10.4	Te vermijden omstandigheden:	Vochtige omstandigheden tijdens opslag kan kluitvorming en kwaliteitsverlies veroorzaken.
	10.5	Chemisch op elkaar inwerkende materialen:	Zuren, ammoniumzouten, aluminium of andere niet-edele metalen. Door het ongecontroleerd toevoegen van aluminiumpoeder ontstaat er waterstof (zeer brandbaar/ explosief).
	10.6	Gevaarlijke ontledingsproducten:	Het product ontleedt niet in andere gevaarlijke producten.
11. Toxicologische informatie	11.1	Informatie over toxicologische effecten:	
		Zover bekend is er geen wetenschappelijk onderbouwde toxicologische informatie beschikbaar van het mengsel of de afzonderlijke componenten. De gezondheidseffecten zijn gebaseerd op ervaringen van mensen wereldwijd.	
	11.2	Gezondheidseffecten:	
	Acute toxiciteit	Is niet als acuut toxisch in te delen.	
	Huidcorrosie/ -irritatie	Het mengsel in aanraking met vochtige huid kan verdikking, barstjes en kloven van de huid veroorzaken. Bij langdurige blootstelling in combinatie met wrijving kan zeer ernstig huidletsel ontstaan.	
	Ernstig oogletsel/oogirritatie	Direct contact met het mengsel kan beschadigingen aan het hoornvlies veroorzaken door wrijven, onmiddellijke of een later opkomende irritatie of ontsteking. Direct contact met grotere hoeveelheden droog mengsel of spatten van nat mengsel kan resulteren in gematigde oogirritatie (bijvoorbeeld bindvliesontsteking of blefaritis (ooglidontsteking) tot	

	ernstig oogletsel en blindheid.
Sensibilisatie van de luchtwegen of van de huid	Het mengsel bevat Portlandcement. Bepaalde personen kunnen eczeem ontwikkelen na blootstelling aan het natte mengsel (cement) veroorzaakt door de hoge pH-waarde, welke bij langdurig contact leidt tot irriterende contactdermatitis, of door een immunologische reactie met in water oplosbaar chroom (VI) wat allergische contactdermatitis veroorzaakt. De overgevoeligheid uit zich op verschillende manieren, variërend van een lichte uitslag tot ernstige dermatitis en wordt veroorzaakt door een combinatie van beide mechanismen. Als het cement een reductiemiddel voor het oplosbaar Cr(VI) bevat en de opgegeven werkingsperiode van dit reductiemiddel is niet overschreden, dan is een overgevoeligheidsreactie niet te verwachten
Mutageniteit in geslachtscellen	Is niet als mutageen in te delen.
Kankerverwekkendheid	Er is geen causaal verband vastgelegd tussen blootstelling aan het mengsel en kanker. Het product bevat kristallijn kwarts. Een klein gedeelte van het kwarts (SiO ₂) kan voorkomen als respirabel kwartsstof. Langdurig inademen hiervan kan bij overschrijding van de blootstellingsgrenswaarden tot silicose leiden. (zie 8.1)
Giffigheid voor de voortplanting	Is niet als voor de voorplanting giftige stof in te delen.
Giffigheid voor bepaalde organen (STOT) bij eenmalige blootstelling	Blootstelling aan het mengsel kan leiden tot irritaties van de ademhalingswegen (keel, longen). Hoesten, niezen en kortademigheid kunnen optreden wanneer de blootstelling boven de beroepsmatige grenswaarden ligt. Beroepsmatige blootstelling aan het mengsel (stof) kan leiden tot beperking van de ademhalingsfunctie. Momenteel zijn er echter geen betrouwbare bewijsmaterialen beschikbaar om een dosis-effect relatie vast te stellen.
Giffigheid voor bepaalde organen (STOT) bij herhaalde blootstelling	Langdurige blootstelling boven de vastgelegde grenswaarden voor blootstelling kan leiden tot COPD. Bij lage concentraties zijn geen chronische effecten vastgesteld. Op grond van de beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de criteria voor de classificatie.
Gevaar bij inademing	Geen acute giffigheid bij inademen waargenomen. Op grond van beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de criteria voor de classificatie.

12. Ecologische informatie

- 12.1 Toxiciteit:**
Het product is niet gevaarlijk voor het milieu. Wel kunnen zeer grote hoeveelheden in het water tot een hoge pH waarde leiden. Dit kan een schadelijke invloed hebben op het waterleven.
- 12.2 Persistentie en afbreekbaarheid:**
Niet van toepassing. Na verharding vormt het mengsel geen toxicologisch gevaar.
- 12.3 Bioaccumulatie:**
Niet van toepassing. Na verharding vormt het mengsel geen toxicologisch gevaar.
- 12.4 Mobiliteit in de bodem:**
Niet van toepassing. Na verharding vormt het mengsel geen toxicologisch gevaar.
- 12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling:**
Niet van toepassing. Na verharding vormt het mengsel geen toxicologisch gevaar.
- 12.6 Andere schadelijke effecten:**
Niet van toepassing.

<p>13. Instructies voor verwijdering</p>	<p>13.1 Afvalverwerkingsmethoden:</p> <p>Mengsel waarvan de maximale gebruikersduur is overschreden: Ingang Europese afvalstoffenlijst (EWC): 10 13 99 (niet anders geduid dan afval) [en waarvan is aangetoond dat het product meer dan 0,0002% oplosbaar Cr(VI) bevat] mag niet gebruikt of verkocht worden tenzij voor gebruik in gecontroleerde, gesloten en volledig geautomatiseerde processen of moet worden hergebruikt of afgevoerd volgens lokale verordening of nogmaals worden behandeld met een reductiemiddel.</p> <p>Mengsel- ongebruikte resten of gemorst droog materiaal: Ingang Europese afvalstoffenlijst (EWC): 10 13 06 (Andere deeltjes en stof). Ruim droog ongebruikte- of gemorste resten op. Markeer de afvalcontainers. Hergebruik indien mogelijk, afhankelijk van de maximale gebruiksduur en de mogelijkheid om stofvorming te voorkomen. Wanneer afvoer noodzakelijk is, het materiaal vooraf verharden door wat water toe te voegen en afvoeren overeenkomstig "Product – na toevoeging van water, verhard"</p> <p>Product – na toevoeging van water, verhard: Afvoeren overeenkomstig lokale verordening. Voorkom dat het in de riolering terecht komt. Voer het verharde materiaal af als betonafval. Door de verharding is betonafval nagenoeg inert en geen gevaarlijk afval.</p> <p>Registratie in de Europese afvalstoffen lijst (EWC): - 10 13 14 (afval bij de productie van cement – betonafval of betonslurry) of - 17 01 01 (bouw – en sloopafval - beton)</p> <p>Verpakking: De verpakking volledig legen en verwerken volgens lokale verordening. Registratie in de Europese afvalstoffen lijst (EWC): - 15 01 01 (oud papier en kartonnen verpakkingen)</p>
<p>14. Informatie met betrekking tot het vervoer</p>	<p>14.1 VN-nummer: Niet van toepassing</p> <p>14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN: Niet van toepassing</p> <p>14.3 Transport gevarenklasse(n): Niet van toepassing</p> <p>14.4 Verpakkingsgroep: Niet van toepassing</p> <p>14.5 Milieugevaren: Niet van toepassing</p> <p>14.6 Bijzondere voorzorgsmaatregelen: Niet van toepassing</p> <p>14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code: Niet van toepassing</p>
<p>15. Regelgeving</p>	<p>15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en –wetgeving voor het mengsel:</p> <p>Het product is een mengsel en valt daarom niet onder de registratieplicht van de EG-verordening 1907/2006 (REACH).</p> <p>In overeenstemming met de Europese Richtlijn 2003/53/EC is de verkoop en het gebruik van het mengsel dat cement bevat onderhevig aan de beperking van de hoeveelheid oplosbaar chromaat Cr(VI) (REACH, Bijlage XVII, artikel 47 Chrom (VI) verbindingen):</p> <p>1) Cement en cement houdende mengsels mogen niet in de handel worden gebracht of worden gebruikt wanneer – in gehydrateerde staat – het gehalte aan oplosbaar chroom (VI) meer dan 2 mg/kg (0,0002 %) van het totale drooggewicht van het cement bedraagt.</p>

	<p>2) Wanneer er reductiemiddelen worden gebruikt, zorgt de leverancier er vóór het in de handel brengen voor dat op de verpakking van cement en cement houdende mengsels zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar informatie wordt verstrekt over de verpakkingsdatum, de opslag-omstandigheden en de opslagperiode waarbinnen de werking van het reductiemiddel gehandhaafd blijft en waarbinnen het gehalte aan oplosbaar chroom (VI) onder de in punt 1 vermelde limiet blijft, één en ander ongeacht de geldigheid van andere gemeenschappelijke bepalingen inzake de classificatie, verpakking en etikettering van stoffen en mengsels.</p> <p>3) De punten 1 en 2 gelden niet voor het in de handel brengen en het gebruik in gecontroleerde, gesloten en volledige geautomatiseerde processen waarin cement en cement houdende mengsels alleen door machines worden verwerkt en er geen kans op huidcontact bestaat. De “Gids voor goede praktijken” die aangenomen werd in het kader van de Europese Sociale Dialoog en het akkoord over de “Bescherming van de gezondheid van de werknemers door correct hanteren en juist gebruik van kristallijn silica en producten die kristallijn silica bevatten” dat ondertekend werd door de Europese sectororganisaties van de werkgevers en de werknemers, bevat raadgevingen voor een veilige verhandeling en gebruik. (http://www.nepsi.eu/good-practice-guide.aspx)</p> <p>15.2 Chemische veiligheidsbeoordeling: Er is geen chemische veiligheidsbeoordeling uitgevoerd.</p>
<p>16. Overige Informatie</p>	<p>16.1 Wijzigingen t.o.v. de voorgaande versie: Volledige herziening van dit Veiligheidsinformatieblad MegaMix Mortels is op basis van de Europese Verordening (EU) nr. 453/2010 (Gewijzigde Annex II van REACH) en de indeling volgens de nieuwe CLP Verordening (EG) nr. 1272/2008.</p> <p>Afkortingen en acroniemen: ADR/RID Agreement on the transport of Dangerous goods by Road/Regulation on the International transport of Dangerous goods by rail. – Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg / Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen CAS Chemical Abstracts Service CLP Classification, labelling and packaging (verordening (EG) nr. 1272/2008) – Indeling, etikettering en verpakking ECHA European CHemicals Agency EINECS European INventory of Existing Commercial chemical Substances EWC European Waste Catalogue – Europese afvallijst IATA International Air Transport Association IBC-Code Internatinal Bulk Chemical Code – Internationale Code voor de Bouw en uitrusting van schepen die gevaarlijke Chemicaliën in Bulk vervoeren IMDG International agreement on the Maritime transport of Dangerous Goods LC50 Median lethal dose – Concentratie waarbij 50% van de proefdieren overlijdt MARPOL Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen MEASE Metals Estimation and Assessment of Substance Exposure NVIC Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum PBT Persistent, Bio-accumulative and Toxic – Moeilijk afbreekbaar, ophoping van chemische stoffen en giftigheid PROC PROcess Category – Indeling van processen REACH Registration, Evaluation and Authorisation of CHemicals – Registratie, beoordeling, autorisatie en beperkingen chemische stoffen (Verordening (EG) 1907/2006) SDS Safety Data Sheet – Veiligheidsinformatieblad SE Single Exposure – éénmalige blootstelling STOT Specific Target Organ Toxicity – Giftigheid voor bepaalde organen TGG-8 uur Tijd Gewogen Gemiddelde – Maximale aanvaarde concentratie bij een blootstellingsduur tot over 8 uur per dag. TLV-TWA Threshold Limit Value-Time Weighted Average TRGS Technische Regeln für GefahrStoffe – Regelgeving vervoer van gevaarlijke stoffen vPvB/ zPzB Very Persistent, Very Bio-accumulative/ Zeer Persistent Zeer Bio-accumulatief –zeer moeilijk afbreekbaar, sterke neiging tot ophoping in plant en dier.</p>

Literatuur/ referenties:

1. Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006:
<http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
2. Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184- 189 (1999).
3. TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, april 2010.
4. TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, april 2010
5. Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking (Classification, Labelling and Packaging) van stoffen en mengsels. Verordening (EG) Nr. 1907/2006 (REACH), veranderd met 2015/830/EU.
6. Vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor of over de binnenwateren (ADR/RID/ADN).
7. Internationale Code voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee (IMDG).
8. Dangerous Goods Regulations (DGR) for the air transport (IATA) (Richtlijn voor het vervoer van gevaarlijke goederen in de luchtvaart).

Classificatie en gebruikte procedure om voor mengsel klasse indeling te maken conform Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP):

Classificatie		Procedure
-Huidirritatie, 2	H315	Gebaseerd op testdata
-Oogletsel, 1	H318	Gebaseerd op testdata
-Overgevoeligheid voor de huid	H317	Menselijke ervaring

Opleidingsadviezen

Naast de scholingen van werknemers in het kader van gezondheid, veiligheid en milieu, dienen bedrijven ervoor te zorgen, dat hun werknemers het veiligheidsinformatieblad lezen, begrijpen en de eisen die hier uit voortvloeien kunnen toepassen.

Vrijwaringsclausule

De informatie van dit veiligheidsinformatieblad is gebaseerd op de huidige stand van kennis. Het product wordt gebruikt onder de voorgeschreven voorwaarden in overeenstemming met de gebruiksaanwijzing op de verpakking en/of in technische gebruiksinformatie. Elk ander gebruik van dit product, inclusief het gebruik van het product in combinatie met elk ander product of elk ander procedé, is de verantwoordelijkheid van de gebruiker.